ფაქტი თოფურიას პირადი ფონდი

Фонд 287 Опись 1 ед. хр. 31

287 1 31

ГОСУДАРСТВЕННОГО ХРАНЕНИЯ

დასკანირებულია 14.01.2025 (20)

კრიტიკა ამა გიგიოგრაფი

ირონ ამა გუჯრიაგ ადამთი ისჩორიო ხალარინად თხახად ჩინგ

ლენინ—სტალინ პარტიად ზონდუჯ ნაციონალინ პოლიტიკად ტარც ზეფურ ბძუხ რაზე ამა დიდინ ბჭითად სოციალისთ ცხდისე ბირაზემც ადამთ ჭრომაან ნაციონალინ ამა მიდისა თა სოციალისთინ ჩი უ, ჯეც კულტურა. სოციალისთინ კულტურად თიდე რაზთე ბენდურ ის ჯეი მიდა, ამა ჯეი უ დისკრიმინაციად ამა ჩესდ ნაციოთ ესასნდენ ნეზა. ფადეახე ჯარასეთ კოლონიალინ ბჭისინძ ბენ კბრიანად თა ბასათ ჩესდ ნაციოთ ყარზედთი ამა ხაბჭითი კაზზად ნაციონალინ ესასთინად. ჯალდა დარ ტალმიცდესთ ანბახუჯრძინად ამა თალენძინდა.

კომშენისთინ პარტიად კუხდარიუჯ ბენ, ესთერ ტბითად **ლენინ** ამა **სტალინ** გენიალინ რაზებლეად ჯენენძინად ტბარც სოციეთინ ცხდისე ბჭსდ მჯრონ ბინონთ 'ხსნ ალე ადამთ აბით სა ბაეზრდ ხსსენც კომშენიზმ სთერ არაზთად ყჯედდამა.

სიეეთინ ცხდისე კომშენისთინ პარტიად XIX საეზედ ისტორიინ თჯრხსთი ბიჯ ამა ადამთ ზონდუჯ ტბითად ამაალ **სტალინ** გენიალინ ამენდთითი რაზნენაად ჯენეჯაა, გუჯრძიად ამა სოციეთინ ცხდისე ზფუთი ადამთიმ ითძა ხუსსარ ირჯსთინ ავტონომინ ობლასთე ტბალეოჯენჯედთ დჯრ ყაითარონ ბლდაჯა თოხჭნენც სტალინონ ტბნძიმ ტონძაზონ ნეეზზი ამიეჯედა რაზდჯრ ამა ჯალდაიჯენთა სჯხხსთჯრგ. ორბელიანი იჯ რაჯონ ეპიზოდე: „ჯადცახ თამარე თჯრკაიგ ბენ ბჭსად არჯმბჯრდ ჯსთე დიდუბეიგ, ჯჯრდნმ ცც დჯსთე კახეთთაჯთ ტათ ამა პრდჯნთიმა, თურჩგთა ბხსარჯბრდთიმბ, ფშაე ამა ხეესურ—გზდნრგნ ხდჯთთიმბ. სა დონ ამა პოლიტიკონ ცარდ ტბხჯეზნენ ამა ჯსხტიდარჩნენგლ. აც ჯდჯსთე ჯფფდთმა ჯეზლე, თოხჯ ანნბაბსთა ხბხხონ ირაჯთთ დჯრ. ახჯერმბ თჯრნნგ მესხეთზეთ, ყაჯთარ იმერეთგთ, ირახსთჯჯნ აბხაზჯეთ ამა ცარდგ გურულითბ. თიმარ ქჯეეთა, ჟე 'ტსდე ტბძძხსთა. ფადცახე ჯჯრდ უ დენჯჯზ, ჟემჭძგ უ ბირა ხორჯხძინდთა. ბჭსდ რაჯმბ ასსბსთთა ამა ჯარნუსე დჯჯრთთბ ბაოჯდთთა. დომმბჯთაჯ თჯ მბლბთბჯ სბხი ბახიბჯნენგ სჩრაფფონ ბძუხ დჯრ ბხხჯჯს ისთთა გჯჯრძიად აც-ძა. აც ბხხჯჯსნ ჯსთერ ნჯსანეიგნგ ჯჯდის ირონ ადამე კულტურონ რაზხმბც-დჯ ყჯჯდჯჯჯ. ჯჯი ხჯლდ-იჯ ირაჯთთბ ჯჯდჯსთე ირონ ადამ. ჯჯდონ-იჯ თოხ-ლენიალონ ბჭსონძჭ ბენ კბრიანად თჯ მბლბთბჯ სბხი ბახიბჯნენგ სჩრაფფონ ბძუხ დჯრ ბხხჯჯს ისთთა გჯჯრძიად აც-ძა. აც ბხხჯჯსნ ჯსთერ ნჯსანეიგნგ ჯჯდის ირონ ადამე კულტურონ რაზხმბც-დჯ ყჯჯდჯჯჯ. ჯჯი ხჯლდ-იჯ ირაჯთთბ ჯჯდჯსთე ირონ ადამ.

გჯჯრძიად აჯდმიმბ ტერრიტორიალონ ამა ეკონომიკონ ბლდაჯა ანჯომ ბასთ ჯჯდჯსთე ირონ ადამ. ჯჯდონ-იჯ თოხ-ლენიალონ ბჭსონძჭ ბენ კბრიანად თჯ მბლბთბჯ სბხი ბახიბჯნენგ სჩრაფფონ ბძუხ დჯრ ბხხჯჯს ისთთა გჯჯრძიად აც-ძა. აც ბხხჯჯსნ ჯსთერ ნჯსანეიგნგ ჯჯდის ირონ ადამე კულტურონ რაზხმბც-დჯ ყჯჯდჯჯჯ. ჯჯი ხჯლდ-იჯ ირაჯთთბ ჯჯდჯსთე ირონ ადამ.

ფადცახე ჯჯრაჯსეჯ რეაქციონ-ხჯეხნ-ცჯჯჯდონ პოლიტიკაჯე ამა გჯჯრძიად აჯდმბ ბლიაჯ 'ჩნბჯთჯ—მენშევიკონ კუხდარიუჯჯ რაჯხმჯჯ შოენისთ-ჯჯბაგნჯჯთბ იჯ ამა დჯჯჯჯ ხათთჯ მიჩაიგ ნბ ახჯჯ ეაჩჯჯჯჯნ ისტორი ის გჯჯრძიად აჯდმ-თჯ კჯრბძიჩჯჯნ. გჯჯრძჯსთონჯ სიეეთონ ხიცაჯად ტბაჯნლახიზ ტბსთბ ახჯჯ ზჯ-ლჯჯმძმ ყჯჯდჯჯჯნთან ას ჯჯრონ ბრაცდის.

ლენინ—სტალინ პარტი ხხხსთ სჩრიბართინად რადთა რაზდჯრ ბჭხჯრდ ნაციითან ამა ტბნდაჯ რადთა ჯჯდონ კულტურონ-ეკონომიკონ რაზხმბცდჯ ყჯჯდჯჯჯნ. ისტორიონ ცჯბერ რასთ-ჯჯ ბეჯთონჯნ ან ხჯჯჯ ითჯთა ხუსსარ ირჯსთინ ავტონომინ ობლასთ. ანნ-ტენგ ტტემთბა თჯნჯჯნნ ამა რაზხმბ ცბჯჯ ხუსსარ ირჯსთინ ტრონაჯან ნაციონალონ ამა მიდისა თა სიეაალისთონ ჩი უ, ჯეც კულტურა.

ტბლ ობლასთჯ ლიტერატურონ ესთბლდჯსთაჯონ ორჯანიზაციაჯ რაზდჯრჯ კუხდარიუჯნგნჯჯთ არხაჯდთიმა, ცბმბა აც ორჯანიზაციაჯ მჯხჯჯრონ ორჯან „ტჩიდიუგნგა“ სარაზთაიჭქმა გჯჯრძიად ამა ირონ ადამთ 'ხსნ ბარა ბნესთჯ დჯრჯ ჩი სტიდარ, ჯეც ხსლარძინად ნჯხმბ ნაციონალითონ იდეათ პრთპაჯანდაჯ ხბცნნგარზ. გჯჯრძჯსთონჯ კომშენისთონ პარტიაჯ ხუსსარ ირჯსთონჯ ობლასთონ კომიტეთ ამბნთჯ დჯრჯ ჩი სტიდარ, ჯეც ხსლარძინად ნჯხმბ ნაციონალითონ იდეათ პრთპაჯანდაჯ ხბცნნგარზ. გჯჯრძჯსთონჯ კომშენისთონ პარტიაჯ ხუსსარ ირჯსთონჯ ობლასთონ კომიტეთ ამბნთჯ დჯრჯ ჩი სტიდარ, ჯეც ხსლარძინად ნჯხმბ ნაციონალითონ იდეათ პრთპაჯანდაჯ ხბცნნგარზ.

'სთერ ნჯსანეიგნგჯჯნ ტბზნენ უ დოცენტ ტ. სარიშვილიაჯ ქჯჯსთ „ხუსსარ ირჯსთონჯ ახჯჯრ-რუხსადჯ იჯბა-იჯ ტბარსთჯთ თჯხხბა“. ჩინეჯ მბხჯჯრ რაჯლთა ხუსსარ ირჯსთონჯ ფადცახადონ რაჯაიდად, ბა რედაქთორ ამბ რაზხჭრდ ავტორ უ სტალინირჯ ფადცახადონ პედაგოგონ ინსტიტუთჯ დირექთორ ამბ. ჯიითჯ ზ.

აც ჩინეჯ უ ტჯეცაჯ სერიოზონ ირთასჯნადონ ქჯჯსთ. ავტორ ჯსფაჯადთჯდთა ახსჯიაჯ ისტორიონ-ლიტერატურონ ბრმბჯჯჯთბა ამბ არხიეონ დოკუმენთონბა. ზენეგ გჯჯრძიაჯ სოეეთონ ახჯჯრჯგნდთ ი. ვ. ჯაავახიშვილიაჯ, ს. ჯანაშიაჯ, ნ. ბერძენიშვილიაჯ, კ. კეკელიძეჯ, ალ. ბარამიძეჯ, გ. თაყ-დარ ხხხსონ ადამთ ტბცადაჯსთჯ ზიშვილიაჯ, გ. აბჯლედიანიაჯ ამბ ანდარჯ კუხდარიუჯნგნჯჯთ არხაჯდთიმა, ცბმბა აც ორჯანიზაციაჯ მჯხჯჯრონ ორჯან „ტჩიდიუგნგა“ სარაზთაიჭქმა გჯჯრძიად აჯდმ ირონ ადამთ 'ხსნ ბარა ბნესთჯ დჯრჯ ჩი სტიდარ, ჯეც ხსლარძინად ნჯხმბ ნაციონალითონ იდეათ პრთპაჯანდაჯ ხბცნნგარზ. გჯჯრძჯსთონჯ კომშენისთონ პარტიაჯ ხუსსარ ირჯსთონჯ ობლასთონ კომიტეთ ამბნთჯ დჯრჯ ჩი სტიდარ, ჯეც ხსლარძინად ნჯხმბ ნაციონალითონ იდეათ პრთპაჯანდაჯ ხბცნნგარზ.

ტბლ ობლასთჯ ლიტერატურონ ესთბლდჯსთაჯონ ორჯანიზაციაჯ რაზდჯრ

ირონ ამა გვერძიაგ ადამთო ისტორიონ ხალარძინადე თშხაზე ჩინგ

ქვრონ

„ცბთან ქოდთა დუხოონ ზონადგა იფთონგ კადრთბ, ირონ არღუანმონსტირთ ამბ სკოლათე ახჯერ რუხსადე ქუსჯდთან“. ბირბ ტბქთან პრხბსსნ ის გვერძგ ამბ ირე ისტორიონ ხალარძინადე თჯხბა: დავით აღმაშენებელიგ ჭერთე ტერთი გეორგი ბრთგგაგ ჯბიცნ ბინონავნ რაქვერდთა ირე ფადცახ სუდანე ჩჯზე ბურდუხანე (ფადცახ თამარე მად), თამარ ჯბხდგ თი სმოჭოდთა ირე ფადცახ, მადე ‘რდგგბი ბაგრატიონთე ბაჯზთთაგ დავით სოსლანბი. ზუფთი აცე ტბქთთაბ ძერგნც ჯგცე ხბძრადონ, პოლიტიკონ ამბ კულტურონ იკონადგლ, ქბცე ტბდარქოდთი ბირბ სდგ ახთე დბრძე გვერძიაგ ამბ ირონ ადამთე ‘ხსნ.

გვერძიაგ ამბ ირონ ადამთე ხალარძინადე ისტორიგ სთჯი ნგსაინუბე ქბმნ ის, ახამ ცაგ უ ირონ ტჯსსჯნად ამბ აღტბვით გვერძიაგ აღტბვითმბ გბსცჯ არჯხთ ქბჯ ბრცყდ, ჯჯ დბრ. ჯჯ ანგომ ბასთ უ ფადცახ ერეკლე დგგგაჯც გალუანე ყომყლ ბღუჯხთაგ ივანეიგ ნომიმბ. ირონ დადმე ‘ხსნ გვერძიაგ აღტბვით რაფარახთაქნენ ამბ ‘სტიდარქნენც ყუდდაგნ თჯნე ტხეხჯუსის ბღუჯხთე ივანეიგ XIX ბნუსჯ რაჯდინე ირონ ბეზაგლ გვერძიაგ შრიტთბა რაჯადლ ჩინგე, „ირღუანე ჩინგე“, ზბდგბ.

ფადცახე ჯბრბსეიგ ხბდხბსგაგდონ პოლიტიკაიგ ყუზბთთ არხბაღდთიგ გვერძიაგ ბაჯ ირონ ადამთე ტჯდნლოჯეიგ ბკნდურთბ ბანგმბგ-ქონ ხბლარძინადე ბკნდურთბ ბანგმბგქნენგლ. გვდონ კვნლგმფჯქოდთიგ ხუსსარ ირჯსთონგ ამბ გუოე უუხღე გვერძიაგ სკოლათბ ბაჯგომქნენგ ამბ გვერძიაგ ალტბვით ფარახთაქნენგ ყუვდდაგ. 1864—1870 აზთე სკოლათე გვერძიაგ ბუზაგ ახჯერქოდთიგ ქვდე ბარხიაგ პიუდმეი. ფადცახე ჯბრბსეიგ ხბდხბსგაგდე ცენტრე ამბ ქბრბთთე ცოფფაგბანბე რუსიფიკატორთბ გვერძჯსთონგ ივანე კვდმე დბრ რაზმბ ნ გაღთიგ გვერძიაგ ბუზაგ ახჯერქნენგ ყუვდდაგ ამბ ირონ ადამთე ‘ხსნ დბრ გაღთიგ თჯხბა ჯსნჯრსსაგქნენგ პოლიტიკა. ფადცახე ხბდხბსგაგდ არხბაღდთი ხუსსარ ირჯსთონგ სკოლათბა გვერძიაგ ბუზაგ ახჯერქოდთიგ სქვნჯგაქნენგლ. ფბლ ვდდბრ ბგნხთთონ ცბრჯჯგთე ინციატივაბ 1900 აზე ირონ სკოლათე ძიაგ ახჯერძინად სქვნჯგაქნენგლ. ფბლ ვდდბრ ბგნხთთონ ცბრჯჯგთე ინციატივაბ 1900 აზე ირონ სკოლათე გვერძიაგ ბუზაგ ახჯერქოდთიგ ბნლეგბალონ ბღდგბა,—ტჯსსე ტ. სარიშვილი.

1900-ბმ აზთე ქართლიგ ამბ კახეთე ეპარხიონ სკოლათე „აუდგ“ რეაქციონერ ეოსტორგოე ცბმბგ ტბთიდდრქოდთაიდ ადამთე სჯრგსსაგქნენგ ყუვდდაგ, ჯგი თჯხბა არხბაღდთა სკოლათბა გვერძიაგ ბუზაგ ამბ ზენგბ გვერძიაგ ახჯერგბანბ გაკობ გოგებაშვილიგ ახჯერგბანბ ჩინგჯთბ აიგვარსქნენგლ. ფბლ ხუსსარ ირჯსთონე ტბლოგბანბე ადმ გვერძიაგ ადამიბნ ბნგიმ ბასთ ჯუვაბ, ტბდარბა ლბჯუნდჯთიგ ჯვცე რეაქციონ პოლიტიკაიგ ყუზბთთ არხბაღდთიგ ცენდის გაკობ გოგებაშვილიგ ჩინგე „მადნონ ბუზაგ“. ჯგი ვვდის რეფერატიგ გაკობ პერიოდე გვერძიაგ ამბ ირონ ადამთე ხალარძინადე ავდ გსთგრდრ ცაკთბა სბ იჯ.

ფადცახე ხბდხბსგაგდე ბლდარიგბჯჯგ რასთბჯჯ ხუსსარ ირჯსთონგ სკოლათე ამბ ახჯერქნენბგთე ნგიმც ბონბა-ბონ ცუხ დბრ ქოდთა. ვბლდაბ ბძბლლაგ ჯაგბრამბ ბრხაუდის სკოლათე ჯაგბრ მენშეიკეთე ბლდარიგბჯჯგ რასთბჯჯ. 1918—1921 აზთე ქვდე ბნბყბნ გვერძჯსთონგ, აჭთბ ხუსსარ ირჯსთონგ დბრ ახჯერ-რუხსადგ ყვდდაგ ვვდის როხკთე. „1917—1918 აზთე,—ჭბსსე ტ. სარიშვილი,—ხბდხბსგაგდე ზიმანე ხუსსარ ირჯსთონგ ცე დინონ ამბ მონასტირონ სკოლათბ ბაჯგომის, ვვდონ დბრ ახბგბდ ბრცდგსთე. 1917 აზე ცე 32 სკოლაიგ ვვდის ხუსსარ ირჯსთონგ, ვვდონ ნგმბც 1918—1919 აზთე ჭბკითდბრის 7—8 ონგ. ბრმხსთ 1415 ახჯერქნენიგბნ სბ დვვჯ ბრთვვგბვმბ ხაბ ნვვჯღთთა სბ ახჯერ“. (ჭბრს 95).

დენონ-ხგალინონ ნაციონალონ პოლიტიკაიგ ჭბჯბლახიბზე რჯაყვე ბმონ ხუსსარ ირჯსთონგ დიდინ ჭბთაუვ ნოე სოციალისთონ კულტურა, ჭბცე გვერძჯსთონგ სოვეთონ ბიცაჯიდ სჯრბზნნა ჭბსთბმბ რზზე ამბ ცბვე რზზმბ. „ეკონომიკონ ბღდგბა,—ჭბსსე ტ. სარიშვილი,—ნჯრ ვსტბდვდთა სბვდბ ჩ ვვდ, ვვცე რზზდრე ხუსსარ ირჯსთონ,—ტჯსსე ჩინგჯე ქბრონბმდთინგ ტ. სარიშვილი,—ნჯრ ვსტბდვდთა სბვდბ ჯერადგ სთჯრ ობიექთთბა; ჭბბრიკათბა, ზჯვოდბა, დონბბრგნბნნ კანალთბა, ვვდონ ამბ ხუსსარ ირჯსთონ

ამ საგანზე რეგისტრირებულია
ბ ... 20 ... 13

ქრონ (ა) ჯოხაძე

02.11.93 ყოფილი